

Ivo Peruzzi:

Preko življenja.

Svitoslav Vrne se je iz postelje ozrl skozi okno. Prav v sobo je pogledala veja cvetoče jablane in se zazibala v silni moči, ki je prišla od zdolaj. Mogočno sladostrastje je napolnilo atmosfero: bil je junij, ko se razlijo iz rožic rože, iz hrepenenja ljubezen in iz človeške boli harmonija. Suhoten in upal je bil bolnikov obraz; njegova sključena postava je trepetala kot mlada veja, prižeta k tlom. Spomnil se je bil nečesa daljnega, pa je pobésil glavo in tisti hip je bilo težko v njem.

„Čemu vse to,“ je govoril tiho sam s seboj, „do tega jaz nikdar ne pridem. Če bi vsaj mogel biti tako kot so stotisoči. Pogledati na prag življenja, pozdraviti dobrodušno gospodinjo, ki odpira, pa prisesti k njej in se zazibati na njenih polnih grudih takole, kadar žgole slavci. Nekaj širokega in udobnega bi se naselilo v dušo in vesel mir bi zaigral okoli tolstih lic... Že meseci so prešli in še vedno čakam solnca — in ali sem ga dočakal sedaj? Srce mi pravi — da.“

Pogled mu je šel po mračni, neredni sobici, odtod pa v smeri ceste.

„Zakaj neki je danes še ni bilo mimo okna?“

Zamislil se je in utihnil. Takrat so se hrumno odprla vrata in visok, ognjen mladenič je napolnil z gromkim smehom vso izbo.

„Ha, ha! Poglejte ga, ljudje božji! Kot podrta grmada čaka in hrepeni po tistem, a vrag vedi po kom. Solzni backi meketajo po njem in se sramežljivo stiskajo k zaročenim brezam. Vstani klada, slišiš! Zunaj je dobra volja zastonj!“

Joško Vesel, njegov pikri sotrpín je zagnal v velikem loku široki klobuk na staro peč, primaknil raztrgan fotelj k postelji in stresel Vrneta po rami. Ta ga je gledal smehljaje.

„Dobro, da si prišel, prijatelj; kot kralj Matjaž čakam svojega časa. Malokdo se izgubi sem k meni in niti ne vem več, če letajo še slovenski literatje po svetu; brada mi je že trikrat zrasla okoli obraza.“

Njegovo neobrito obličje se je zjasnilo.

„Vse po starem, ti pravim,“ je odvrnil Vesel. „S filistri sklepamo kompromise, prepiramo se z uredniki in živimo od besed, ki pridejo iz ust Gospodov. Pridi kaj k nam in prevzemi vlogo sentimen-

talnega klovna, honorar dobiš — po smrti. Kakor veš, nas išče jugoslovanska misel tam zunaj, vsled tega sem se na smrt zaljubil v bujno Hrvatico orlovega nosu in kačjega pogleda. Lep korak k zbližanju je to, kaj ne da? Sicer je pa vse megleno in zaspano od navdušenja . . .“

V njegovih besedah se strup ni izlil iz mirne duše. Glas mu je podrhtaval. Vrne je to opazil in zresnil se mu je obraz.

„Povej mi, Joško,“ ga je prekinil mirno, a odločno, „je v tebi vedno vse to resnično, kar govoriš in živiš? Nekoč smo skupaj tavalili po cestah in jarkih, a mene je življenje potisnilo na to ležišče in glej, ostalo je v meni srce, ki še vedno veruje v pesem, kadar je žalost v nas. Včasih v samotnih urah potrka preteklo življenje, pa tirja in ne iztirja; veliko smo dolžni. Vi drugi ste odšli; kaj ste videli in srečali pozneje, ne vem, a vem pa, da je bilo nekaj težkega, a meni ni znano več; dobri ljudje spremljajo moje ure.“

Vesel je obmolknil. Nekaj tujega ga je zaskalelo, kot iskra lokomotive, ki pade v oko, ko drvi človek v brzovlaku skozi ta živi semenj in ne šteje postaj.

„Morda, morda,“ je mirno odvrnil Joško in zapalil cigareto, „toda veš, kje je vera svojih dni? Tam zunaj smo jo pustili, kjer raste kislo grozdje neizpolnjenih upov. Naučil sem se zamahniti z roko, če pride resnica — in čemu se je braniti? Kri naj zapolje po mladih arterijah, da se ne razsede. Vsaj je življenje tako lepo in enostavno. Enostavno ti pravim! Ne vidim nikjer strahov, ker ne upam nič in ne čutim dolžnosti, ker je v meni svoboda.“

Pogledal je ven in prav mimo okna je hitela mlada deklica. Zvedavo se je ozrla po sobi in ko je videla, da je pri bolniku obisk, je urno zbežala in se izgubila med grmi, cvetočimi ob cesti. Na Vrnetov obraz je planila lahna rdečica. Joško jo je opazil in se zganil. Bolnikove oči so bile motne, nalahno je zakašljajal. Baš v tem hipu je priletel na vejo pri oknu kos in zažvižgal veselo pesem, kot poreden fantalin po cesti, gredoč od svoje ljubice.

„Vidiš kosa?“ je šepnil Vrne in se naslonil z desnico na rob postelje. „Prignalo ga je hrepenenje sem, ločiti se ne more od svojih vrtov, kjer je izpel toliko živih pesmi. Prisedi, Joško, bliže in ne smehlaj se! Vem, v moj vroči obraz gledaš, pa si vesel — navajen si zanikati. Povedati ti hočem vse, kar so videle moje oči, odkar sem slab . . .“

Po sobi se je začulo cvileče drsanje koles fotelja, s sarkazmom na ustnih je vrgel Joško cigareto skozi okno in položil glavo na naslanjač.

„Počasi so odšli od mene vsi, kar sem jih nekdaj ljubil,“ je prišel bolnik. „Saj veš, kaj so mi zapustili: obljube, nasvete, dolge obraze polne senc — in star fotelj . . . Spominjam se jih, kako so stali zadnjikrat pri moji postelji.“

„Križ božji, izgubljen bo!“ je ihtela mati, „brez vere in upa se bo ločil s tega sveta.“ Pobesile so se ji mrke gube na licu, oče je pritajeno zaklel. Slišal sem ga dobro, a delal sem se nevednega in potegnil odejo čez glavo. Saj sem vedel, da bo tako, sem si mislil; pa kaj je bilo nam mar, ki smo hodili gori na Kalvarijo že dolga leta brez Veronike in Magdalene. Ravnodušno so šli zopet maji mimo tega okna, iz mračnih kotov me je gledal strah in napolnil včasih kupo do vrha. Takrat sem si večkrat mislil, da je prišel moj čas. Stara Katra mi je prinašala jedi in ni mi bilo mučno to usmiljenje: prišlo je iz dobre duše. Šlo je naprej. Tudi ulico sem spoznal. Fin, lep gospod, s črnim cilindrom je šel vsak večer tod mimo z mlado, lepo damo. Veselo sta kričala in se obmetavala z olupki melon, on pa je nosil njen šal in se gizdavo priklanjal. Nekoč, bilo je pozno zvečer, sta obstala pod odprtim oknom. Ležal sem nepremično in slušal. Mikalo me je izvedeti, kakšno je zdravje tam zunaj. Nenavadno sta pričela.

„Pretrgam kupčijo in s tem je rečeno dovolj!“ je skoro zavpila dama.

„Toda, komtesa, to je vendar izrodek trenutka in ne vaša resnica. Ne govorite, prosim vas, tako nediskretno o kupčiji, pomislite vendar na čustva, komtesa!“ —

„Humorist!“ se je zvonko nasmejala. „Čustva? Le pomislite na barkarolo v Benetkah. Tamkaj nismo bili s čustvi posebno nežni, kaj ne da — kratka vožnja po Lidu naju je ohladila oba.“

„Nehajte, prosim!“ je hitel gospod, „nastal bi lahko javen škandal. Znano vam je, da sem ponarejal menice na ime svojega očeta — barkarole stanejo, komtesa! Pomislite, če se izve o tistih večerih v naši visoki družbi, omledni kot limonada v svoji noslajoči morali“. —

„Naiven ste, srček! Naša družba ima sama toliko bankroterjev med sabo, da jim je morala edina uteha — za njihove zločine. Pustiva to! Za vas imam izbrano krasno blondino, pri karnevalu vam jo pokažem, presenečeni boste. Zame je pa zadnji čas, da stopim v Eden svetega zakona. Bankir Savar se je zglasil pri meni. Bogat je, da sam ne ve kako. Ej, srček, kar pri meni se boste oglasili, če vam bo dolgčas pozneje; zdaj pa mirujte, moram biti poštena, pametna deklica!“

Gospod je bil videti potolažen.

„Blondina — cara mia“ se je zasmejal in izginila sta po cesti. Bolnik je zakašljajal.

„Čisto blizu sem začutil takrat življenje,“ je nadaljeval po kratkem molku. „A tega življenja ni klical krik mojih samotnih ur. Tisti pogovor pod oknom me je sprijaznil z mojim stanjem, zasovražil sem tedaj vse, kar je bilo s ceste.

Počasi se je plazil čas, prijateljev ni bilo, maja nisem več spoznal in težko je takrat, če je človek mlad. Pa pozneje je šla naenkrat luč preko tega okna in mi vroče posijala v prsi. Ko sem gledal nekdanj sam in nadložen venkaj v svetlo velikonočno nedeljo, se je prismejalo tod mimo zdravo, veselo dekle in se ozrlo vame. Kar s polja je prišla kot živa Vesna, zavita v petje zvonov. Temni lasje so ji bežali čez vrat in grudi. Polne usmiljenja so me iskale njene oči, bile so vlažne od miline in sočutja. Vsa se je tresla, ko sem jo ugledal; nalahno je zavrisnila in izginila. Izginila je, a ne iz moje duše, ki je slutila takrat vstajenje. Od tistega časa je prišla Marica večkrat. Bil je nekoč večer, ko sem zadremal sklonjen v postelji. Lahn šum me je zbudil. Kot v polusnu sem videl izginjati za oglom kito mehkih las, a na oknu je stala visoka čaša rujnega vina in nekaj zavitega v papir. Na postelji sta pa zadehteli dve veliki rožni kiti v poljubu zelenih šmarničnih listov. Takrat je bil prvi maj.

Veš, kdor hodi našo pot, postane trd; toda tistikrat so se iz mojih oči prismejale rose čiste kot beseda device, ker v njih ni bilo žgoče bolečine in ne krivde. Raztapljala se je kri v mojih žilah v čarokrasen tok, napajajoč me s sladkobolnim rajem. Nikjer, nikjer ni bilo smrti! Ne poznam je in je nočem videti! Včasih samo strnim zvečer tja v razklano nebo, s kategega šine obraz meseca in tedaj slutim, da se nekje nad nami snuje čas, ki ne pozna ran, a daje lekove in nam vlije kelih olja v žejno dušo, vodeč nas v svetle zbore kerubov. Tisti čas je sedaj v meni. Vzel sem bil tisto majsko kito cvetja v roke, izpil sem kupo vina in ga daroval vsemu kipenju in zdravju neskvarjenih človeških src. Prijatelj, saj niti ne slutiš, kako razkošje pride v nas, če zakliče glas nenadoma: Pridi! Sanje hrepene po resnici in hrepene vedno silneje!“

Joško je prižgal zopet cigareto, puhnil dim in jeklenotrd obraz mu je zdajpazdaj podrtaval. Verne je nadaljeval:

„Zgodil se je čudež. Ti veš, da ne verujem vanje, pa zgodil se je vseeno. V te neme stene je stopila tujka — videl je nisem

prej nikdar, a ljudje tam zunaj ji pravijo sreča. Z Marico sva zaživela vnovič in z vso silo. Ni mogla prenesti mojega trpečega pogleda, ni mogla iti mimo mene, da ne bi položila svoje roke na moje čelo in mi govorila besed, kakršnih še nikdar ni izustila mati ob bolnem detetu, če je še tako milo iztezalo ročice k njej. Ej, enkrat pride čas, poln miru tudi zame . . .“

Temno mu je udarila kri v stisnjeno glavo in polagoma se je spuščal nazaj na blazino. Njegove trhle moči so izpuhtevale v drhtenju mišic, in le smehljaj razlit čez lice je pričal, da še živi to telo, zavito v neko svetniškotih tajnost . . . Ugaševal je bolnikov pogled in rahlo dihanje je pričalo, da je zasanjal. —

Joško je še posedel nekaj hipov, potem se je vzpel, zapičil svoj ostri pogled v Vrneta in šepnil: „Da, da zate pride kmalu mir, in če prej ne v svetlih zborih kerubov.“

Pokril se je in odšel. Trdo so odmevali njegovi koraki s ceste, v bolnikovo sobico pa se je prikral večer in v njem je ugasnil oni svetniški smehljaj kot lučica, kadar jo pokrije vihar . . .

Vrne se je zbudil v svežem jutru. Veja pri oknu je potrkala na šipo, da je srebrno zazvenelo, in zarja je potipala s svetlimi prstki bolnikove oči. Veličastno kot kralj se je dvignila zemlja in dihnila dolgo in globoko preko mastnih brazd, ki so čakale trepetajoč semen. Po cesti so šli delavci z modrimi srajcami, fantovske pesmi pojoč; v njih obrazih je sijala sprava in veselje. Vrne je odprl okno in po njegovih kitah je šel svež, oživljajoč tok. Zamaknil se je venkaj kot v veliki praznik. Saj je vendarle zunaj čisto in jasno, si je mislil. Vsaka bilka te pozdravlja ob poti, pa ti kliče v pozdrav; široko nebo plava nad teboj in solnce se smehlja po livadah in nikjer ni očesa, v katerem ne bi bilo poln klobuk dobre volje. Govoriti je pričel na glas:

„Ven pojdem, ven, pa Marica pojde z menoj. Tja do cerkvice na gričku ni daleč in ona je tako dobra, pomagala mi bo; dva hodita lažje isto pot. Povedati ji moram toliko lepega, vem da se bo čudila, kako bi se tudi ne! Za roko jo primem, prav oči ji pogledam, pa jo povprašam: „Marica, kaj pa če bi bila ti moja nevesta, kaj? Prav nič ne čutim v sebi slabosti, veš, tako sem nekako močan sedaj, da boš lahko ponosna na svojega ženina.“ To me bo pogledala! V jamico na licu ji bo smuknil začuden smehljaj in vsa bo zardela. E — pa ženske se vedno čudijo, takrat ko je najmanj treba . . .

Zasmejal se je iz srca in se upiral z obema rokama v posteljo in previdno stopil na tla. Kot novorojen človek je gledal okoli in

kolena so se mu šibila. Na steni je viselo razbito zrcalo. Z drsajočimi koraki se je priplazil do njega in malo omahnil, ko se mu je naproti zarežala stisnjena, svinčnobleda glava.

„Malo je še ostalo, malo,“ je šepnil, pa Vesel je imel prav, ko me je gonil iz postelje; samo ta me je tako vzela.“ Prijel je velik vrč vode, stoječ pri črvivi mizi in ga hotel dvigniti, toda zastonj se je mučil. Znoj mu je pokril čelo, toda ni hotel poklicati stare gospodinje, ki mu je trikrat na dan prinesla jed, sam se je hotel pokazati junaka. „Ta bi bila lepa, da bi te ne zmogel,“ si je mislil in znova se je lotil vrča. Njegove izsušene prsi so votlo hropele, ko so drobne roke objemale železno posodo, a z dosledno trmo ni odjenjal, vrč se mu je zdel osebni sovražnik. Že ga je prinesel do robu mize, ko mu je naenkrat omahnila roka; z ropotom je zletela posoda na tla.

Vrne je pobledel in omahnil nazaj, okoli usten so se mu nabirale krvave pene, v čudnem mraku so mu izginile oči in debela žila je šla preko njegovih senc...

S ceste je odmevalo življenje kot šumen karneval. V velikih vozovih so drveli po cesti naučeni harlekini in klovni... Iz zlatih ladij, vpreženih v čiste belce, so letele oranže in sladki bonboni med smejoče se gledalce, cvetlične Venere so se priklanjale in v hipodromu so drveli junaki med glasno bravuro ceste... Res pravo, v divjem metežu kaljeno življenje je zazvonilo tam zunaj. Kakor krik je to, ki ga podi odmev sveta v svet, dokler ne izzveni v mogočen disakord, ki združuje zvok in odmev. Deklice so iskale smehljajočih se obrazov in trenutkov sladkih kupic, višje so splavale grudi, kadar je šel mimo lep mladenič in z ognjenimi očmi presodil postavo signorine in njeno vrednost, a v gnječi so bili vsi brez mask... Debel pierot se je sukal v krogu živahnih Španjolk in hotel je imeti vse naenkrat, neprestano kričeč... Španjolke so mu mašile v usta melone in smeh je plul čez množico, davečo se v uživanju...

Marica je bila pri Vrnetu. Zastrla je okno, da ni udarjal šum karnevala k bolniku. Mehko mu je zravnila zglavje in mu tesno obvezala glavo. On jo je gledal ves srečen in vdan.

„Veš, to kmalu preide,“ ji je šepnil, „potem bo pa za naju vse lepše, ko se pokaževa med ljudmi samosvoja in brez trpljenja. Kaj ne, da ozdravim kmalu? Le reci, saj vem, da ti je na jeziku...“

Plaho ga je pogledala in pokimala.

„Gotovo, gotovo!“ Zrla je proč...

„Povej Marica, ali me ljubiš? Zakaj gledaš v stran, ko so pa tako dobre oči, da bi neprestano gledal v njihovo blagost, vedno mi tedaj odleže . . .“

„Molči, ne govori o tem — in o ljubezni,“ je odvrnila Marica. „Veš tako tesno mi je, če te vidim, ko trpiš, pomagala bi rada vsem, vsem, ki si sami ne morejo . . . Še nekaj tednov ostaneš v postelji, potem te pa popeljem k cerkvici . . . Breze delajo senco in kosi zopet pojo . . .“

Pogledala ga je in vstala. Njene besede so bile izgovorjene sunkoma in plaho, a bolnik je imel veliko, živo vero.

„Kako si dobra, tako sladko je v meni, samo malo truden sem...“

Zopet je zatisnil oči; bil je mrak. Takrat se je Marica odpravila, njene oči so bile rosne. Odšla je po cesti in tam med polji jo je čakal lep, močan fant. Veselo jo je pozdravil, jo prijel pod pazduho, pa sta šla v objemih večera s svojo mlado srečo življenju naprot.

„Srečna sem, da je miren vsled mene,“ mu je rekla Marica. „Naj mu bo moje usmiljenje nekaj, kar mu morem dati od svojega bogastva.“

Lica so ji zaplamtela, tesneje se je nagnila k fantu in njegove ogromne prsi so se dvignile više. Izginjala sta v temnih pasovih somraka; zoreče žito je zadehtelo v zdravju in moči.

Na postelji pa je sanjal takrat bolnik čudakrasne sanje. Dvigaval je vreče po sto funtov in ljubico je nesel na vrh Brezij in nazaj. Z Veselom sta tekla do zvezd in se lovila po planetih in sami prijatelji so hodili k njemu in mu čestitali, on pa je začel zopet pisati in postajati slaven . . .

Nebo se je razvnelo v žaru noči, po cestah so se odzivali sledovi karnevala in življenje se je v velikem loku izognilo Vrnetovem oknu, hotelo mu je biti pravično z masko.

Naslednji dnevi so se mu topili v sladkem miru; pričakoval je nekaj. Ž njim je šlo h koncu. „Kar na enkrat pride“, je pomislil. „Iz noči me pogledajo tople oči in v svežem poljubu pojde preko mojega življenja dan, ki me bo poklical. Zakaj ne bi prišel? Ali je bila moja mladost toliko zagrešila? Le nasmehni se, moja dušica, vsa hudomušna boš plavala po karnevalih in se veselila z veselimi. Zadnjič je Joško zmajal z glavo in se nasmehnil. Razumem ga, razumem. Mislil si je pač: Kje neki vzame ta človek toliko humorja in živahnosti? In Marica? Noče govoriti o ljubezni in maju in vem zakaj ne. Ljudje so tako radi škodoželjni, če staknejo dva, ki imata čisto drugo bogastvo kot so njih umazani mošnjički.“

Kašelji ga je jel daviti in oči so se mu izbuhnile, brezbarvni obraz se je skrčil v dolge, sive gube.

Tisti hip je vstopil Joško.

„No, ali boš izkašljal vse upe in vse lirično premoženje?“ je bridko pozdravil Vrneta, gledaje ga ob robu postelje.

„Nepopoljšljiv si, Joško,“ mu je s silo odvrnil bolnik, „pa povej mi raje kaj od zunaj, že dolgo te ni bilo in mnogo se ustavi pri tebi.“

„Pri bedakih imam srečo, ljubi moj,“ se je zasmel Joško. V življenja karneval se moraš pomešati pa igrati glupca. Smejejo se divje okoli tebe, te vlečejo za masko in za harlekinske kraguljčke, ti se pa priklanjaš in se jim reži pod nestvorom, ki ti pretvarja obraz. Ko prideš domu, pa prešteješ... in ne boš se zmotil v računih; facit je presenetljiv. Parkrat sicer človek takole zakolne, ko pride iz obrti domov, pa s časom se otrese tiste jeze. Ne kaže drugače. Samo sanjati nikdar, sicer si naprej izgubljen. Sanjal sem tudi jaz v svojih letih. Bil sem osemnajstletni fantalin, ko sem očetu povedal na uho, da hočem postati enkrat slavna glava. Takrat so se moje sanje sprijaznile z voljno očetovo brezovko in v slavni glavi je je ostal samo strahopeten spomin. Nekoč — to je pač moderno — da si fantje izbirajo ljubice — некоč sem zahajal pod okno lepega dekleta in ji spuščal rakete hiperkatalektičnih akrostihov. Z junaškim samozatajevanjem sem ji vsak večer naklatil za par milijonov zvezd in prav sladko se je smehljala, kadar je poljubila „svojega pesnika.“ — Vesela in ji je nato on povedal bajko o zakleti kraljici in o treh lilijah... In tako dalje. Danes se ziblje na njenih mehkih grudih kuštrav filister, ki je imel to dobro lastnost, da ni imel prevelikega zaupanja v zvezde in tako reč. Zavrisnil sem takrat, da je solnce mrkalo, pa sem odšel po beli cesti, kot stoji zapisano. Sedaj ti pa še povem, kako sem srečal narodno navdušenje...”

Prenehal je, ker je opazil, da je bolnik zaprl oči in čudno zagrgal. Vstal je in mu dvignil glavo nazaj. Okoli usten se je Vrneta razlila redka kri.

Tisti hip je prihitela v sobo Marica. Vsa je pobledela, ko je videla bolnikovo kri. Joško se je tiho odmaknil v kot in si podprl brado. Vrne je menda slutil, da so v bližini sami ljubljani ljudje. Iz temnih očesnih jam so se razpele mrke oči.

„Prišli ste, vsi ste prišli — na svatbo,“ je zašepetal. Njegovo lice je dobilo zopet oni svetniški sijaj.

„Marica, vedel sem, da prideš,“ je nadaljeval, „pred kratko minuto je prišel tako težak spanec, da mi je bilo vse temno pred očmi... Zdelo se mi je že, da hodim s teboj po zelenečih tratah... Čuj, zapeli so zopet...“ Marica je pokleknila in zaihtela, njeno srce je bila molitev usmiljenja.

„Zakaj plakaš, nevesta moja?“ je dihnil bolnik, „saj me ljubiš in kje je smrt, da bi prišla med naju? Glej, kako se pelje maj mimo. Voz... samo cvetje, solnce je prijelo vajeti... V solncu si ti... Drobnji biseri gore na tvojih ustnih. Oči mi odpiraš, da bolje vidim... Težak je spanec in mladost se bori ž njim... Že omahuje tema... Nekaj se svetlika z višin... Srce je tako polno in mehko... Razliva se v rubinastordečo meglo in plava... Više in više gre... Pri raju je... Marica, ko ozdravim — — Sanjam...dan...“

Zahropel je... Kot lok so se mu izbočile prsi, nekaj se je utrgalo v njih in se izlilo iz smehljajočih se ust. Obraz, bel kot marmor je zasijal v mračnobledem lesku in potapljaajoči se žarki solnca so zlili svojo zadnjo glorio čez bolnika. Zunaj pa je mirovalo življenje. Iz kota se je bližal Vesel k ihteči Marici.

„Vstanite!“ ji je dejal, ta tukaj se je poslovil s smehom žive vere na licu. Šel je odtod z mislijo, da je pod solncem kraj, kjer cveto in zore sanje mladih ur v lepi, topli luči... Videl ni karnevalov tam po cesti, hodil še ni stranpotov, ker ni poznal temne, zločeste roke, ki nas zadene takrat, kadar je najbolj vroče prepolno srce. Preko življenja je šla njegova pot in čudokrasna laž je bila ta pot... Tudi v meni je živel nekoč ta človek, ki ga sedaj ni več, a že dolgo, dolgo je izdihnil in se pokopal, ker je oko gledalo naravnost v svet in videlo je preveč... Od takrat sem se smehljaj in se smehljaj še, a on še sanja in srečen je...“

Marica se je plaho ozrla v tega tujca in v njegov neizprosni obraz, zaslutila je za hip strah, kot če se naše sreče dotakne hladna roka. Zravnila se je in podala Veselu desnico. Vedela sta oba, da ju kliče zopet glas tam zunaj mogočen in neizprosen: čutila sta prav poleg sebe življenje. V solzah Marice se je prelivala mavrica toplih solnčnih žarkov in na veji pri oknu so se zazibali težki sadovi...

Tiho je spal bolnik. Njegova duša je hitela po zelenih tratah in iskala neveste in petja velikonočnih zvonov...

